

تاریخ :
شماره :
پیوست :

گزارش هیئت عالی نظارت به مجمع عمومی جامعه حسابداران رسمی ایران

گزارش سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۳۹۸ شورایی عالی جامعه حسابداران رسمی ایران که در اجرای بند (۱۴) ماده (۸) اساسنامه جامعه، به منظور تقدیم به وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی و مجمع عمومی تنظیم گردیده است، در چارچوب و ظایف تعیین شده در تبصره یک ماده (۸) و بند الف ماده ۱۷ اساسنامه جامعه، مورد رسیدگی این هیئت قرار گرفته است. با توجه به رسیدگی های انجام شده، نظر این هیئت به موارد با اهمیتی که حاکی از مغایرت اطلاعات مندرج در گزارش مذکور با اسناد و مدارک ارائه شده از جانب شورایی عالی باشد، جلب نگردیده است.

هیئت عالی نظارت

۴ شهریور ۱۳۹۹

محمد حجتی ناصر توکلی لطفعلی لطفعلیان صارمی

بسمه تعالی

جامعه حسابداران رسمی ایران

تاریخ:
شماره:
پیوست:

شماره اقتصادی: ۴۱۱۱۳۳۷۱۶۱۱

شناسه ملی: ۱۰۱۰۰۵۱۸۸۴۱

شماره ثبت: ۱۳۷۰۷

گزارش سالانه شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸

مجمع عمومی سالانه اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران

با احترام؛

به پیوست گزارش سالانه شورای عالی برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸ تقدیم می‌گردد. اجزای تشکیل دهنده گزارش به قرار ذیل است:

شماره صفحه

۴-۲	پیام اعضای شورای عالی
۵-۴	اهداف تشکیل جامعه
۶-۵	خلاصه وضعیت اعضای جامعه
۱۰-۶	وضعیت بازار حرفه و تأثیرات شیوع ویروس کرونا در بازار
۲۱-۱۰	اهم تصمیمات و فعالیت های شورای عالی
۲۱	اهم برنامه‌های در جریان
۲۲-۲۱	خلاصه اطلاعات مالی جامعه

این گزارش در اجرای مفاد بند (۱۴) ماده (۸) اساسنامه تهیه شده و در تاریخ ۱۳۹۹/۰۵/۲۱ به تأیید شورای عالی رسیده است.

اعضا	سمت	اعضای شورای عالی
	رئیس و عضو	سعید جمشیدی فرد
	دبیر و عضو	حسین بخشی
	عضو	مصطفی بافقوا
	عضو	احمد حسینی
	عضو	غلامرضا شجری
	عضو	حسین شیخ سفلی
	عضو	علی اکبر عربمazar
	عضو	علی قریشی طبیبی
	عضو	اسفندیار کرساسبی
	عضو	علیرضا مهادفر
	عضو	کاظم وادی زاده

گزارش سالانه شورای عالی
جامعه حسابداران رسمی ایران
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸

(۱) پیام اعضای شورای عالی

اعضای گرانمایه و گرانقدر

شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران تنها رکنی است که در نقش سیاستگذار، اعضایش با رأی مستقیم حسابداران رسمی برای دوره‌های سه ساله انتخاب می‌شوند. در اجرای تکلیف پاسخگویی به اعضای محترم و رعایت بند ۱۴ ماده ۸ اساسنامه، گزارش عملکرد سال ۱۳۹۸ مشتمل بر فعالیت دوره های ششم و هفتم شورای عالی باستحضار می‌رسد.

با توجه به قانون و مقررات و همچنین سند راهبردی مصوب جامعه حسابداران رسمی ایران، شورای ششم در دوره پایانی، فعالیت خود را در زمینه های توسعه و ارتقای سامانه های سخت افزاری و نرم افزاری، تکمیل و آماده بهره برداری کردن ساختمان میرداماد، بهبود فعالیتهای آموزشی و پژوهشی، توسعه ارتباط با نهادهای حرفه ای بین المللی، مطالعه تطبیقی نهاد ناظر مستقل در حرفه حسابرسی و ارسال آن به مراجع ذیربط، پیگیری طرح تمرکز حسابرسی صورتهای مالی، مالیاتی و بیمه ای، انعقاد تفاهم نامه با سازمان امور مالیاتی جهت انجام حسابرسی مالیاتی توسط مؤسسات حسابرسی عضو جامعه، تصویب راهکارهای افزایش کیفیت حسابرسی، تعامل گسترده با اعضا و کلیه ذینفعان کلیدی حرفه به منظور کاهش فاصله انتظاری جایگاه حرفه ای و نقش آفرینی جامعه در کشور پی گرفت و نهایتا با فراهم نمودن مقدمات مجمع عمومی سه سالانه، با برگزاری انتخابات پر شور ششم شهریور ماه ۱۳۹۸، مسئولیت سیاستگذاری جامعه را به شورای عالی هفتم واگذار نمود.

شورای عالی هفتم با در نظر گرفتن اسناد بالا دستی و پشتوانه تجربیات شش دوره گذشته، توجه به برنامه‌های اعلامی نامزدهای انتخابات و سرلوحه قرار دادن برنامه های منتخبین که با اقبال رأی دهندگان مواجه گردید، فعالیت های خود را با نگرشی آغاز کرد که در تفکر؛ متمرکز بر منافع عموم اعضای جامعه، در سیاستگذاری؛ متکی به مشارکت و اجماع نظر اعضای شورا، در تعامل با حسابداران رسمی؛ پاسخگویی سازمان یافته، در وفاداری؛ ثابت قدم بر هویت غیردولتی و استقلال نسبی جامعه و نمایندگی اعضا، در اجرای تصمیمات؛ معتقد به ساختار سازمانی و در عین حال نظارت و پاسخ خواهی، در توسعه حرفه و

گزارش سالانه شورای عالی
جامعه حسابداران رسمی ایران
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸

دانش؛ همگرا با نهادها و تشکل‌های دیگر و در مشارکت اجتماعی؛ پیش قدم در همراهی و همکاری در شفافیت و برنامه‌ریزی کشور باشد.

بر این اساس، باتوجه به برنامه‌ها، پیگیری اقدامات گذشته و اقتضای شرایط جاری، شورا فعالیتها و اقداماتی در زمینه‌های نهادینه کردن رابطه منظم و ساختارمند با اعضا و راه اندازی نهاد مجمع ادوار شورای عالی بمنظور اطلاع از نظرات و پیشنهادها، برقراری تعامل سازنده و مؤثر با مراجع و مقامات ذیربط از جمله وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی بمنظور شناساندن بیشتر حرفه و قابلیت‌های جامعه حسابداران رسمی، بهبود روابط با سازمان بورس و اوراق بهادار و تشکیل کمیته مشترک بمنظور تبادل نظر مستمر و رفع اشکالات، توسعه بازار و تنوع بخشی خدمات حرفه‌ای، تعامل نزدیک با بانک مرکزی و سیستم بانکداری بمنظور کاهش شکاف انتظارات، ارتقا سطح ظرفیت‌های سامانه‌ها و فناوری اطلاعات و برنامه‌ریزی برای تقویت نظارت و کیفیت خدمات حرفه‌ای در دوره مورد گزارش انجام داده که نتایج برخی از آنها در سال جاری کسب شده است.

با این نگرش، شورای عالی هفتم علاوه بر وظایف مقرر می‌بایست به موضوعات و رویدادهای خاص و منحصر به فردی بپردازد. تدوین مقررات برای نهاد ناظر بر حرفه حسابرسی اساسی‌ترین موضوعی بود که با هویت و جایگاه قانونی جامعه ارتباط پیدا می‌کرد. تجدید سازمان و تعاریف مختلف از جامعه حسابداران رسمی ایران، سازمان حسابرسی و نهاد ناظر، روابط و وظایف هر یک و طرح‌های متعدد پیشنهادی در خلا زمانی دوره انتقال شورا موجب نگرانی شدید شده بود. از سوی دیگر تدوین دستورالعمل مؤسسات حسابرسی معتمد بورس از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار با ضرب الاجل تصویب، استقلال جامعه را نشانه گرفته بود. اما شیوع جهانی ویروس کرونا در اواخر سال تهدیدی شد که بطور گسترده علاوه بر خسارات جانی، فعالیت‌های اقتصادی از جمله حسابرسی را به مخاطره انداخت. اهمیت مراقبت‌های بهداشتی و درمانی و مبهم بودن چگونگی مواجهه با این واقعه غیر مترقبه، برنامه‌ریزی برای اجرای قراردادهای حسابرسی را همزمان با انبارگردانی‌ها و استقرار گروه‌های حسابرسی در شرکتها با اختلال روبرو کرد.

گزارش سالانه شورای عالی
جامعه حسابداران رسمی ایران
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸

با این وجود، شورای عالی با نگرش اتخاذی، گفتمان و تعامل سازنده و همکاری با مراجع ذیربط، بخشی از تهدیدهای در شرف وقوع را مهار کرده، روابط گسسته را بهبود بخشیده و با جلب اعتماد در حل مشکلات بوجود آمده ایفای نقش کرد. بنابراین، موضوع نهاد ناظر در مسیری منطقی و کارشناسانه قرار گرفت و با موازنه منصفانه‌تری در بررسی پیشنهادها، جریان عادی مقررات گذاری را طی می‌کند. پس از برگزاری جلسات با بالاترین مقامات سازمان بورس و تبادل نظر مستقیم، کمیته مشترک برای موضوعات فیما بین تشکیل و ضمن تعویق ضرب الاجل های نگران کننده دستورالعمل موصوف، نقطه نظرات شورا ملحوظ گردید و در حال حاضر در روابطی بسیار نزدیک و صمیمانه در سطح سیاستگذاری برقرار شده است. در خصوص پیامدهای ناشی از شیوع ویروس کرونا، با تشریک مساعی و تبادل نظر با بالاترین مراجع قانونی، ضمن ایفای مسئولیت اجتماعی در مقررات گذاری، شورا در تعویق برگزاری مجامع عمومی شرکتها و تسلیم اظهارنامه های مالیاتی با نیت ایجاد تسهیلات برای فرآیند حسابرسی بطور مستقیم و مؤثر ایفای نقش نمود.

نتایج حاصل از نمونه های اشاره شده، موجب خلق ارزش و ایجاد اعتبار بیشتر جامعه حسابداران رسمی ایران نزد مراجع مختلف گردیده و آثار آن پس از دوره مورد گزارش در سیاستگذاری بازار سرمایه، سیستم بانکی، وضع قوانین مالی و مالیاتی مشهود و برقرار است.

شورای عالی امیدوار است به لطف پروردگار و ظرفیت موجود در جامعه روند بهبود شرایط و اعتماد سازی را تداوم بخشد.

(۲) اهداف تشکیل جامعه

مطابق مفاد ماده ۲ اساسنامه، هدف از تشکیل جامعه عبارت است از تنظیم امور و اعتلای حرفه حسابداری و حسابرسی در کشور و نظارت حرفه ای بر کار حسابداران رسمی از طریق:

گزارش سالانه شورای عالی
جامعه حسابداران رسمی ایران
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸

الف) تشکل حسابداران رسمی،

ب) بهبود و گسترش خدمات حرفه‌ای از طریق کمک در تهیه، تدوین، اشاعه و ارتقای اصول و استانداردهای حسابداری، حسابرسی، خدمات مالی و آیین نامه رفتار حرفه‌ای،

پ) بالا بردن دانش تخصصی حسابداران رسمی از طریق گسترش و بهبود آموزش، انجام تحقیقات و انتشار نشریات تخصصی و حرفه‌ای،

ت) حمایت از حقوق حرفه‌ای اعضا،

ث) برقراری ارتباط مستمر فنی و حرفه‌ای بین اعضا،

ج) ارتباط با مؤسسات و تشکلهای حرفه‌ای منطقه‌ای و بین‌المللی و در صورت نیاز عضویت در آنها.

۳) خلاصه وضعیت اعضای جامعه

وضعیت اعضای جامعه (اعضای حقیقی و حقوقی) طی سه سال اخیر به شرح زیر می‌باشد:

کارکنان حرفه‌ای شاغل در مؤسسات حسابرسی	اعضای حقیقی جامعه								مؤسسات حسابرسی	سال
	جمع	غیر شاغل	جمع کل حسابداران رسمی شاغل	شاغل در سازمان حسابرسی	جمع شاغلین حسابداران رسمی مؤسسات و شاغل انفرادی	شاغل انفرادی	شاغل در مؤسسات حسابرسی	شاغل شریک		
۸,۱۱۶	۲,۲۶۱	۷۷۴	۱,۴۸۷	۲۱۲	۱,۲۷۵	۴۸	۲۸۸	۹۳۹	۲۶۹	۱۳۹۵
۷,۸۶۳	۲,۳۸۴	۸۵۷	۱,۵۲۷	۱۹۹	۱,۳۲۸	۴۲	۳۰۰	۹۸۶	۲۶۲	۱۳۹۶
۸,۱۹۲	۲,۴۹۶	۸۸۲	۱,۶۱۴	۲۰۱	۱,۴۱۳	۳۲	۳۴۹	۱,۰۳۲	۲۵۶	۱۳۹۷
۹,۰۳۰	۲,۵۹۰	۹۶۰	۱,۶۳۰	۱۷۳	۱,۴۵۷	۳۵	۳۷۳	۱,۰۴۹	۲۵۷	۱۳۹۸

گزارش سالانه شورای عالی
جامعه حسابداران رسمی ایران
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸

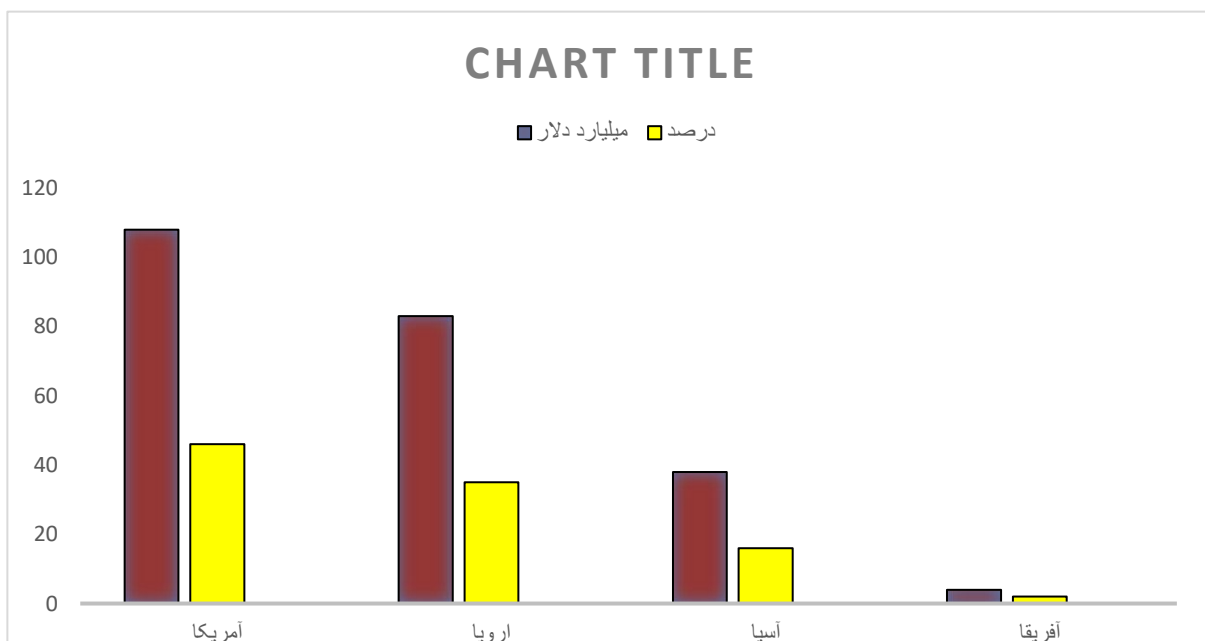
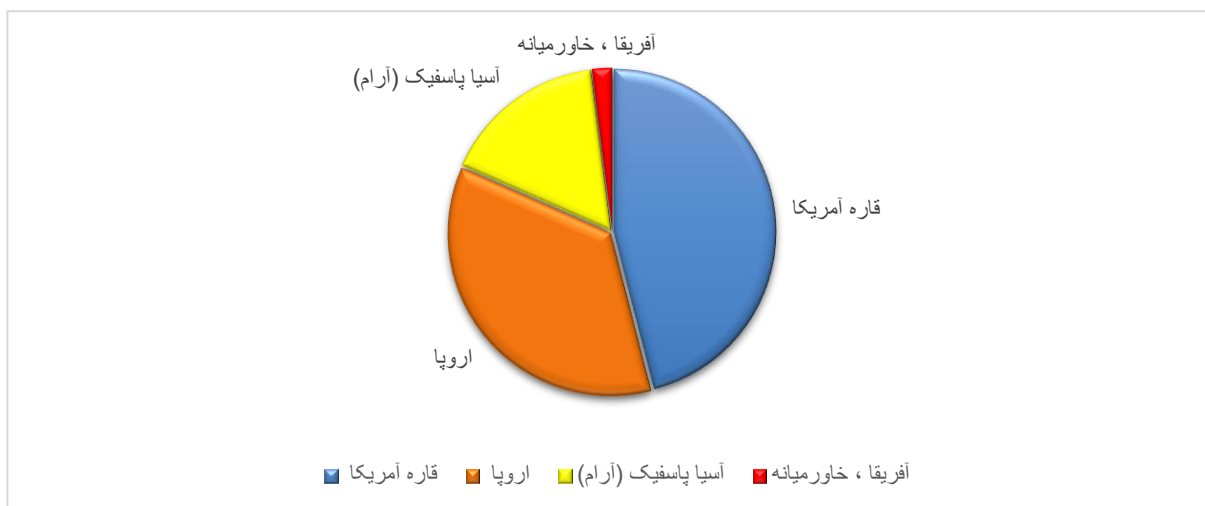
علی رغم کاهش تعداد مؤسسات حسابرسی نسبت به سال قبل، تعداد این مؤسسات از ۲۶ مؤسسه در سال ۱۳۸۰ به ۲۵۳ مؤسسه در سال ۱۳۹۸ افزایش یافته است که این موضوع بیانگر افزایش تعداد ۲۲۷ مؤسسه با میانگین افزایش سالانه ۱۳ مؤسسه در سال می باشد. همچنین اعضای حقیقی جامعه با (میانگین افزایش سالیانه ۹۳ نفر در سال) نسبت به سال ۱۳۸۰ (۹۱۸ نفر) جمعاً تعداد ۲،۵۹۳ نفر افزایش داشته است. از دلایل کاهشی تعداد مؤسسات حسابرسی در سنوات اخیر ادغام ۲۷ مؤسسه در مؤسسات دیگر بوده است.

۴) وضعیت بازار حرفه و تأثیر شیوع ویروس کرونا در بازار

۴-۱) بازار خدمات حسابرسی در جهان شامل ارائه خدمات حسابرسی، حسابداری، انواع خدمات مشاوره‌ای، شرکت‌آزمایی و توسعه کسب و کار و ... می باشد که مجموع درآمد این حرفه در سال ۲۰۱۹ معادل ۵۷۴/۴ میلیارد دلار بوده که بخش درآمد فعالیت حسابرسی و حسابداری آن بالغ بر ۴۲۴/۲ میلیارد دلار شامل ۲۳۴ میلیارد دلار درآمد خدمات حسابرسی بوده است. نرخ متوسط رشد حرفه در سال ۲۰۱۹ معادل ۵ درصد با اشتغال ۶/۰۷ میلیون نفر می باشد. جمع مبلغ خدمات حسابرسی جهان در سال ۲۰۱۹ میلادی بالغ بر ۲۳۴ میلیارد دلار به شرح زیر است :

گزارش سالانه شورای عالی
جامعه حسابداران رسمی ایران
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸

شرح	میلیارد دلار	درصد
قاره آمریکا	۱۰۸	۴۶
اروپا	۸۳/۴	۳۵/۶
آسیا پاسفیک (آرام)	۳۸	۱۶/۴
آفریقا ، خاورمیانه	۴/۶	۲
جمع	۲۳۴	۱۰۰

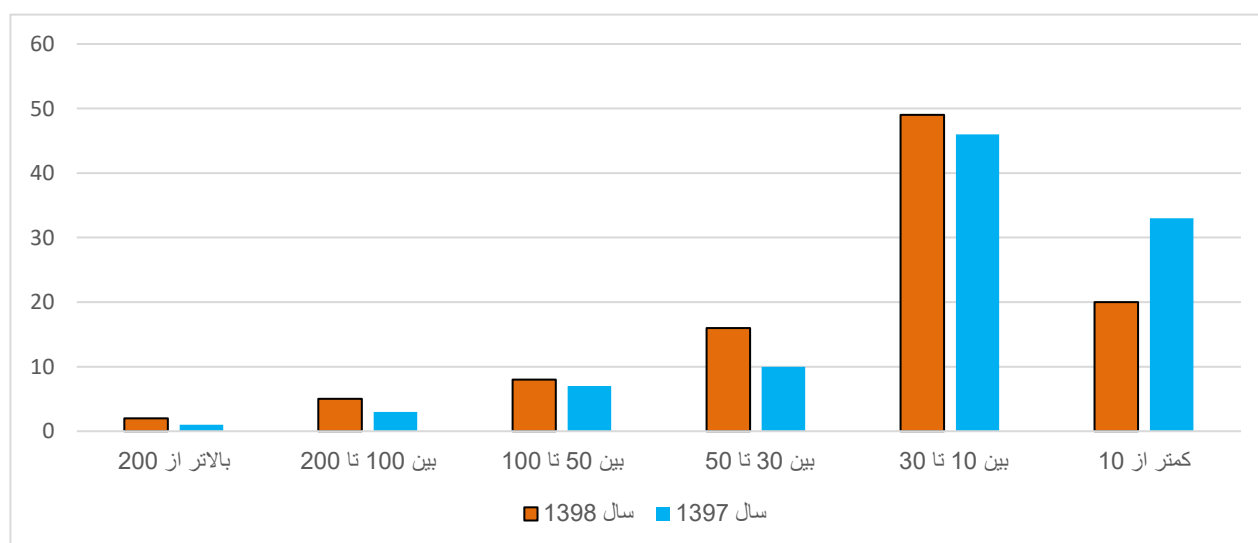

گزارش سالانه شورای عالی
جامعه حسابداران رسمی ایران
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸

۴-۲) کل درآمد حسابرسی کشور مبلغ ۱۰٫۹۶۰ میلیارد ریال (سال قبل ۸٫۷۳۹ میلیارد ریال) می باشد که در این بین سهم مؤسسات عضو جامعه حسابداران رسمی ایران مبلغ ۸٫۵۸۱ میلیارد ریال (سال قبل ۶٫۸۲۴ میلیارد ریال) و سهم سازمان حسابرسی مبلغ ۲٫۳۷۹ میلیارد ریال (سال قبل ۱٫۹۱۵ میلیارد ریال) می باشد.

درآمد مؤسسات حسابرسی: (براساس حق عضویت متغیر دریافتی)

سال ۱۳۹۷		سال ۱۳۹۸		شرح
درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۱	۲	۲	۴	مؤسسات با درآمد بالاتر از ۲۰۰ میلیارد ریال
۳	۸	۵	۱۲	مؤسسات با درآمد بین ۱۰۰ تا ۲۰۰ میلیارد ریال
۷	۱۸	۸	۲۲	مؤسسات با درآمد بین ۵۰ تا ۱۰۰ میلیارد ریال
۱۰	۲۷	۱۶	۴۰	مؤسسات با درآمد بین ۳۰ تا ۵۰ میلیارد ریال
۴۶	۱۲۲	۴۷	۱۲۱	مؤسسات با درآمد بین ۱۰ تا ۳۰ میلیارد ریال
۳۳	۸۹	۲۲	۵۸	مؤسسات با درآمد کمتر از ۱۰ میلیارد ریال
۱۰۰	۲۶۶	۱۰۰	۲۵۷	

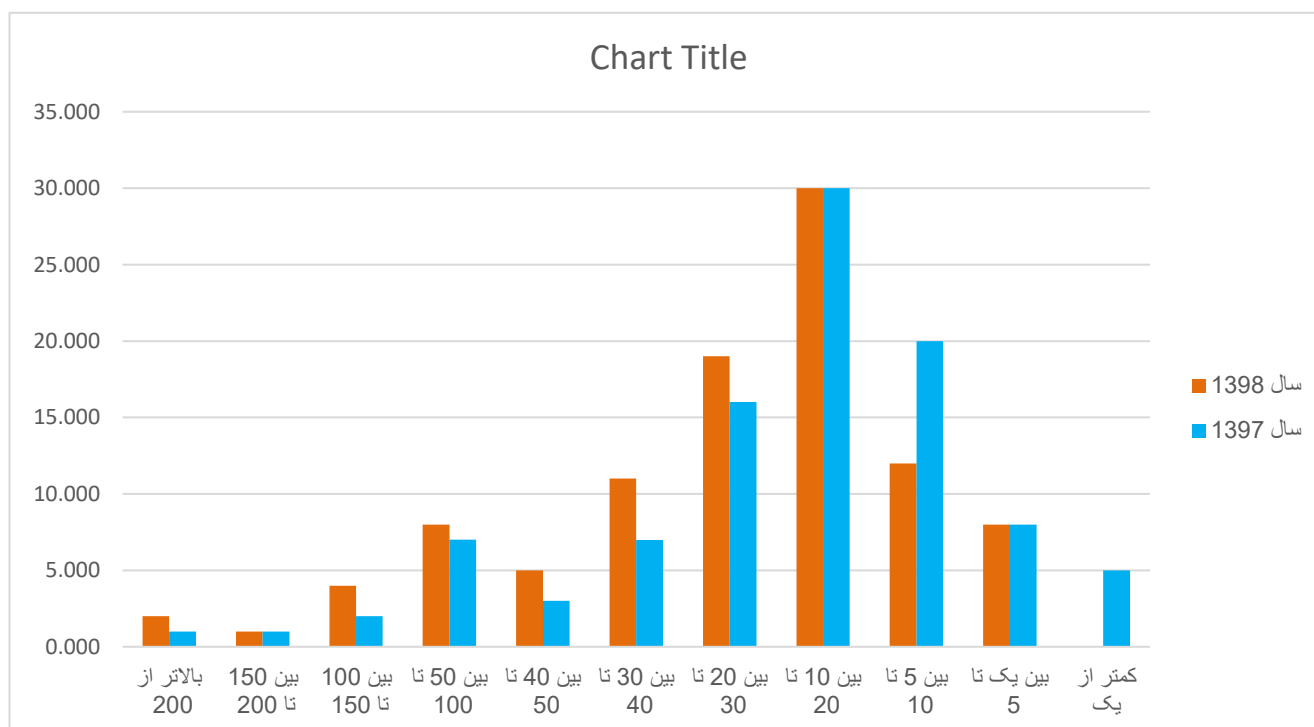

گزارش سالانه شورای عالی
جامعه حسابداران رسمی ایران
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸

درآمد مؤسسات حسابرسی : (براساس حق عضویت متغیر دریافتی)

سال ۱۳۹۷			سال ۱۳۹۸			شرح
درصد	تعداد	میلیارد ریال	درصد	تعداد	میلیارد ریال	
۱	۲	۷۸۳	۲	۴	۱,۴۲۱	با درآمد بالاتر از ۲۰۰ میلیارد ریال
۱	۳	۵۱۸	۱	۲	۳۵۶	با درآمد بین ۱۵۰ تا ۲۰۰ میلیارد ریال
۲	۵	۵۶۴	۴	۱۰	۱,۲۴۶	با درآمد بین ۱۰۰ تا ۱۵۰ میلیارد ریال
۷	۱۸	۱,۲۶۲	۸	۲۲	۱,۵۰۹	با درآمد بین ۵۰ تا ۱۰۰ میلیارد ریال
۳	۷	۳۲۵	۵	۱۲	۵۲۷	با درآمد بین ۴۰ تا ۵۰ میلیارد ریال
۷	۲۰	۶۷۱	۱۱	۲۸	۹۸۷	با درآمد بین ۳۰ تا ۴۰ میلیارد ریال
۱۶	۴۴	۱,۱۱۱	۱۹	۴۷	۱,۱۶۳	با درآمد بین ۲۰ تا ۳۰ میلیارد ریال
۲۹	۷۸	۱,۰۹۸	۳۰	۷۴	۱,۰۵۹	با درآمد بین ۱۰ تا ۲۰ میلیارد ریال
۲۱	۵۵	۴۱۵	۱۲	۳۰	۲۳۸	با درآمد بین ۵ تا ۱۰ میلیارد ریال
۹	۲۳	۷۶	۸	۲۲	۷۱	با درآمد بین یک تا ۵ میلیارد ریال
۴	۱۱	۱	۰	۶	۳	با درآمد کمتر از یک میلیارد ریال
۱۰۰	۲۶۶	۶,۸۲۴	۱۰۰	۲۵۷	۸,۵۸۰	جمع

تحلیل وضعیت، کیفیت، ظرفیت، تناسب درآمدی و تداوم فعالیت مؤسسات حسابرسی در دست انجام می‌باشد که گزارش آن جداگانه ارایه خواهد شد.

گزارش سالانه شورای عالی
جامعه حسابداران رسمی ایران
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸

در ادامه قابل ذکر است که شیوع بیماری (کووید ۱۹) کرونا اختلال بسیاری در روند مدیریت کشور به وجود آورده و کشور را در شرایط رکود قرار داده و تاثیر بسیاری بر اقتصاد کشور داشته است. ریسک کرونا با توجه به تعطیلی بسیاری از کسب و کارها منجر به افزایش بیکاری در سطح کشور گردیده است. این روند پیامدهایی نیز بر مشاغل حسابداری و حسابرسی داشته است. لکن در جامعه حرفه ای سعی بر آن است که تمامی الزامات استانداردهای حسابداری و حسابرسی رعایت و آثار کووید ۱۹ مدیریت شود.

(۵) اهم تصمیمات و فعالیت‌های شورای عالی

در اجرای وظایف و اختیارات ۲۰ گانه مندرج در ماده (۸) اساسنامه، شورای عالی دوره ششم در ۱۳۹۸ تعداد ۶ جلسه و شورای عالی دوره هفتم تعداد ۹ جلسه (سال قبل ۱۶ جلسه) برگزار نموده و اهم تصمیمات و فعالیت‌های شورا در راستای تحقق برنامه ها و اهداف اعلامی اعضای منتخب به شرح زیر می‌باشد:

- (۱) طرح و بررسی پیش‌نویس اساسنامه بازنگری شده پیشنهادی کمیته تخصصی.
- (۲) دستورالعمل پرداخت حق‌الزحمه کارگروه‌های تخصصی.
- (۳) تصویب گزارش فعالیت شورای عالی برای سال مالی ۱۳۹۷.
- (۴) طرح و بررسی گزارش نظارت حرفه‌ای سال ۱۳۹۷.
- (۵) طرح و بررسی ضوابط تبلیغات موضوع ماده ۱۲ دستورالعمل برگزاری انتخابات شورای عالی.
- (۶) تصویب صورتهای مالی و گزارش فعالیت هیأت مدیره برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۷.

گزارش سالانه شورای عالی
جامعه حسابداران رسمی ایران
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸

- (۷) انتخاب رئیس شورای عالی، دبیرکل و اعضای هیأت مدیره.
- (۸) تأیید صلاحیت اعضای کارگروه‌های تخصصی براساس مبانی و معیارهای حرفه‌ای و تخصصی و مشارکت فعالانه اعضاء با تاکید بر پایش مستمر دوره ای فعالیت‌های کارگروه‌ها در جهت افزایش اثربخشی آنها.
- (۹) تعیین اعضای رابط شورای عالی برای تحقق هر یک از اهداف راهبردی.
- (۱۰) تعیین اعضای رابط شورای عالی جهت بررسی مسائل مرتبط با سازمان بورس و اوراق بهادار، بانک مرکزی، وزارت امور اقتصادی و دارایی و قوه قضائیه.
- (۱۱) تعیین رئوس موضوعات و اولویت های قابل طرح با مراجع یادشده در بند قبل به منظور حرکت در جهت تقلیل ریسک های ناشی از انتظارات غیر متعارف از حسابرسان.
- (۱۲) دیدار با وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی و همچنین دعوت از رئیس محترم وقت سازمان بورس و اوراق بهادار برای شرکت در شورا در راستای پیگیری برنامه تحکیم و ارتقای جایگاه جامعه و تعامل مؤثر با مراجع سیاستگذار در زمینه های اقتصادی.
- (۱۳) بررسی پیش نویس دستورالعمل بازنگری شده مؤسسات حسابرسی معتمد بورس نظر خواهی از اعضای جامعه در اینخصوص به منظور ایجاد تعامل سازنده با سازمان بورس در جهت احقاق حقوق حرفه ای اعضا و همچنین جلب مشارکت حداکثری اعضا.
- (۱۴) تعیین حداقل حقوق الزامه حسابرسی.
- (۱۵) طرح و بررسی گزارش فعالیت کارگروه‌های تخصصی.

گزارش سالانه شورای عالی
جامعه حسابداران رسمی ایران
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸

- (۱۶) تعیین برگزاری مراسم روز حسابدار.
- (۱۷) بررسی و تایید بودجه پیشنهادی سال ۱۳۹۹.
- (۱۸) طرح و بررسی تکالیف جامعه در خصوص آیین نامه پیشگیری از انباشت مطالبات غیرجاری بانکی.
- (۱۹) تصویب انتشار و تعیین ارکان نشریه علمی و پژوهشی تحقیقات حسابرسی.
- (۲۰) بررسی پیشنهاد نهاد ناظر مستقل در حرفه حسابرسی.
- (۲۱) نشست مشترک با اعضای ادوار شورای عالی در راستای تحقق برنامه جلب مشارکت حداکثری اعضا و بهره مندی از تجربیات ایشان در خصوص تصمیمات اساسی در سطح حرفه.
- (۲۲) تعیین ماموریت هیأت مدیره و پیگیری برای ارائه طرحی به منظور ارتقای امور نظارت حرفه‌ای که در سال ۱۳۹۹ طرحی در اینخصوص به شورا ارائه گردیده است.
- (۲۳) اطلاع رسانی و ارتباط مستمر با IFAC (فدراسیون بین المللی حسابداران) که مهمترین و تاثیرگذارترین نهاد حرفه ای بین المللی حسابداری و یکی از بزرگترین تشکل های حرفه‌ای در جهان است همچنین معرفی اعضای رابط آموزش با تشکل مذکور.
- (۲۴) ارتباط مستمر با بخش خاورمیانه ACCA (The Association of Chartered Certified Accountants).

.(Accountants.

گزارش سالانه شورای عالی
جامعه حسابداران رسمی ایران
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸

۵-۱) تشکیل مجمع ادوار شورای عالی

بسیاری از پیشکسوتان حرفه و خصوصاً اعضای شش دوره قبل شورای عالی جامعه حسابداران همواره تعلق و دلبستگی پیوسته خود به حرفه و مشارکت در سیاستگذاری و تبادل نظر در موضوعات مختلف حرفه ای را ابراز داشته‌اند. چنین مشارکتی عموماً غیر متشکل، موردی و پراکنده صورت گرفته و یا بواسطه محدودیت سه دوره ای شرکت در انتخابات بطور رسمی امکان پذیر نبوده است.

از این رو، به منظور فراهم نمودن بستر متشکل و سازمان یافته جهت بهره مندی حرفه از تجربیات، خدمات، نظرات و پیشنهادهای اعضای ادوار مختلف شورای عالی واجتناب از هدر رفتن سرمایه‌های فکری پیش کسوتان، ایده ای که مسبق به سابقه بود در دستور کار شورا قرار گرفت و با دعوت از کلیه اعضای ادوار شورای عالی اولین جلسه مجمع ادوار با استقبال بی نظیر اعضا در روز ۸ بهمن ماه ۱۳۹۸ تشکیل و نهادی مدنی با انگیزه ایفای مسئولیت اجتماعی در حرفه تأسیس شد.

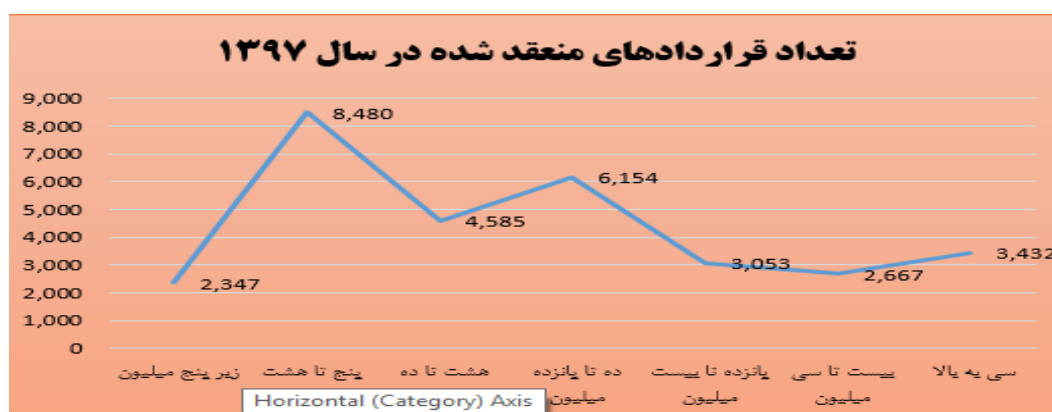
شورای عالی اطمینان دارد که نظرات مجمع ادوار شورای عالی به عنوان عصاره تجربیات سیاستگذاری و سرمایه انسانی حرفه‌ای، کیفیت تصمیمات شوراها را عالی پس از آن خواهد افزود.

۵-۲) تعیین حداقل حق الزحمه قرارداد های حسابرسی صورتهای مالی

یکی از برنامه های مهم شورای هفتم تعیین کف حق الزحمه قراردادهای حسابرسی صورتهای مالی بود لذا شورا با بهره گیری از بسیاری پژوهش های انجام شده در این راستا به این نتیجه رسید که حق الزحمه به عنوان شاخصی برای کیفیت حسابرسی محسوب می شود و کیفیت حسابرسی نیز از

گزارش سالانه شورای عالی
جامعه حسابداران رسمی ایران
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸

جمله معیارهای مهم در ساختار حاکمیت شرکتی قلمداد می گردد. اگر چه اعتقاد شورا بر این است که علاوه بر کف حق الزحمه می بایست در سایر سطوح نیز قواعدی برای تعیین حق الزحمه تدوین نمود لیکن برای شروع اقدام مزبور قابل توجه می باشد .

همانگونه که ملاحظه می شود بالغ بر ۱۰,۸۲۷ فقره قرارداد در سال ۱۳۹۷ بهایی کمتر از ۸ میلیون تومان داشتند و مصوبه تعیین کف حق الزحمه منجر به ترمیم این قراردادها برای سال ۱۳۹۸ گردید شورای هفتم معتقد است نرخ های حق الزحمه در مقایسه با مسئولیت ، ریسک و خدمات قابل ارائه حسابرسان بسیار نازل است لذا بر آن می باشد از تمامی ظرفیت خود در راستای بهبود مستمر در این زمینه استفاده نماید .

۳-۵) کمیته مشترک ارکان جامعه و سازمان بورس در مسیر تعامل

در پی نظر خواهی از برخی از مؤسسات حسابرسی در زمینه مشکلات موجود حرفه و بنا به عارضه یابی صورت پذیرفته ریشه برخی از مسائل حرفه، عدم وجود تعامل موثر با ذینفعان

گزارش سالانه شورای عالی
جامعه حسابداران رسمی ایران
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸

تشخیص داده شد. لذا اعضای شورا راهبرد تعامل با ذینفعان را در دستور کار خود قرار دادند و در همین راستا شورای عالی هفتم اقدام به تشکیل جلسات مستمر با ارکان مدیریت سازمان بورس و دو تن از اعضای هیئت مدیره جامعه ماموریت جدید خود را در این ارتباط دنبال نمود. اهم نتایج جلسات دو هفته یکبار بشرح زیر مکتوب و به امضاء طرفین رسید:

- ۱- اعمال نظارت جامعه بر کلیه شاغلین امضاء کننده گزارش بوردی در تمامی سازمان های صادر کننده گزارشات حسابرسی.
- ۲- شرط حسابدار رسمی بودن برای پذیرش مدیران امضاء کننده گزارشات.
- ۳- عدم نیاز به پذیرش مجدد برای شرکایی که ۶ ماه یا کمتر حکم عدم تصدی در بورس را می گیرند.
- ۴- تخصیص بودجه ای از سوی سازمان بورس برای آموزش به منظور ارتقای کیفیت گزارشات حسابرسی.
- ۵- عضویت حداقل یک حسابدار رسمی در کمیته حسابرسی (مبحث حاکمیت شرکتی).
- ۶- تفکیک گزارشات حسابرسان در خصوص رعایت الزامات بوردی از گزارشات حسابرسی و بازرسی قانونی و تفکیک قرارداد های این دو.
- ۷- تغییر نام حسابرس معتمد به منتخب یا هر نام مناسب دیگری.
- ۸- افزایش زمان چرخش کارهای حسابرسی به تناسب افزایش تعداد حسابرسان پذیرش شده توسط سازمان بورس.
- ۹- افزایش اعضای کمیته پذیرش از ۵ نفر به ۷ نفر و تغییر ترکیب اعضای آن.
- ۱۰- افزایش حداقل شرکای مؤسسات از ۳ نفر به ۵ نفر و افزایش حداقل کارکنان به ۳۰ نفر.

گزارش سالانه شورای عالی
جامعه حسابداران رسمی ایران
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸

۴-۵) توسعه بازار و تنوع بخشی خدمات حرفه ای

با هدف افزایش ارزش پرتفوی حرفه و شناسایی بازارهای بالقوه و تبدیل آن به بازارهای بالفعل از طریق ارائه خدمات متنوع تر، ایجاد بازار رقابتی سالم اقدامات زیر صورت پذیرفته است:

- ۱- پیگیری درخصوص ارتباط مکانیزه بین سامانه جامع ثبت شرکتها و جامعه حسابداران رسمی ایران در راستای عملی نمودن ماده ۱۱ آیین نامه راهکارهای افزایش ضمانت اجرائی و تقویت حسابرسی، مبنی بر ثبت صورتجلسات مجامع عمومی اشخاص مشمول آیین نامه موصوف، در صورت تعیین مؤسسات حسابرسی به عنوان بازرس قانونی و حسابرس. (خودداری از ثبت صورتجلسات مجامع عمومی اشخاص مشمول آیین نامه در صورت تعیین افراد متفرقه به عنوان بازرس قانونی و حسابرس) که در سال ۱۳۹۹ نیز همچنان پیگیری ها در این زمینه ادامه دارد.
- ۲- پیگیری از سازمان تأمین اجتماعی به منظور انجام حسابرسی بیمه ای توسط مؤسسات حسابرسی که در سال ۱۳۹۹ به انعقاد تفاهم نامه منجر شد.
- ۳- برگزاری جلسه و مذاکرات انجام شده با معاونت نظارت مالی و خزانه داری کل کشور جهت حسابرسی دستگاه های دولتی.
- ۴- برگزاری جلسه و مذاکرات انجام شده با مسئولین وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به منظور گسترش انجام حسابرسی تعاونی ها توسط اعضای جامعه.
- ۵- برگزاری جلسه و مذاکرات انجام شده با سازمان دهیاری ها و شهرداری ها به منظور تدوین مدل مناسب جهت حسابرسی دهیاری ها.

گزارش سالانه شورای عالی
جامعه حسابداران رسمی ایران
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸

۵-۵) تعامل با بانک مرکزی در جهت کاهش فاصله انتظارات

اعضای منتخب شورای عالی اهم دغدغه های مؤسسات حسابرسی و بانک ها را به شرح زیر استخراج نموده و درصدد هماهنگی و برگزاری جلسه با مسئولین بانک مرکزی برای تعامل نزدیک تر و بهبود فرآیند حسابرسی بانک ها است :

- ۱- عدم وجود تعامل مؤثر با بانک مرکزی.
- ۲- عدم اجازه صدور گزارش حسابرس و بازرس قانونی توسط بانک مرکزی تا تأمین خواسته های آنان.
- ۳- عدم انطباق صورتهای مالی نمونه بانک مرکزی با استانداردهای حسابداری ملی.
- ۴- تعیین حسابرس بانک ها توسط بانک مرکزی و اعمال نظر در تصمیم مجمع عمومی صاحبان سهام.
- ۵- عدم یکنواختی بندهای شرط در گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی بانک ها .
- ۶- نحوه برخورد با استاندارد ۶۰۰
- ۷- اظهارنظر نسبت به گزارش تفسیری .

دراینخصوص در طی دوره زمانی یک ساله اخیر ، ۴ جلسه با حضور اعضای منتخب شورای عالی برگزار گردیده که دو جلسه مهم آن با حضور نمایندگان مؤسسات حسابرسی (مرتبط با خدمات حسابرسی بانک ها)، سازمان حسابرسی و مدیران بانک ها بوده است .

مهمترین حاصل این جلسات ارائه پیشنهادی مبنی بر لزوم انعقاد قراردادهای خاص برای بررسی و تطبیق مقررات و دستورالعمل های ابلاغی بانک مرکزی به بانک ها در قالب اجرای روشهای توافقی خارج از قرارداد حسابرسی و بازرس قانونی بانک ها بود که در سال ۱۳۹۹ به تصویب شورای عالی

گزارش سالانه شورای عالی
جامعه حسابداران رسمی ایران
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸

جامعه حسابداران رسمی رسید. این امر موجب تسهیل در امور حسابرسی بانک ها و عدم تداخل وظائف بازرس قانونی با ارائه سایر خدمات مورد نیاز بانک مرکزی خواهد شد.

۵-۶) نظارت حرفه ای

از آنجا که مطابق مفاد ماده ۲ اساسنامه، نظارت حرفه ای بر کار حسابرسان یکی از اصلی ترین اهداف تشکیل جامعه عنوان شده است؛ لذا به منظور کسب اطمینان معقول از رعایت الزامات استانداردهای حرفه ای، قانونی و مقرراتی توسط اعضای جامعه و صدور گزارش های حرفه ای توسط مؤسسات حسابرسی و حسابداران رسمی شاغل انفرادی حسب شرایط، ساختار موجود واحد کنترل کیفیت ایجاد و فرآیندهای موجود طی سالیان گذشته طراحی و مستقر گردیده است. بدلیل انتقاداتی که در این زمینه از سوی اعضای محترم مطرح است و در راستای پیشبرد اهداف واحد کنترل کیفیت موارد زیر مورد توجه شورای عالی هفتم بوده است:

الف- پیگیری اصلاحات ساختاری:

- تعیین معیارهای مناسب تر نسبت به گذشته در خصوص انتخاب اعضای کارگروه کنترل کیفیت در جهت بهره مندی از افراد متخصص، مجرب و مستقل در این کارگروه.
- تدوین طرح تحول با محوریت استفاده از فن آوری اطلاعات، خوداظهاری مؤسسات و استقرار نظام مستمر کنترل کیفیت، از ابتدا مدنظر قرار گرفته است. در این رابطه طرح اولیه ای توسط هیأت مدیره تدوین و در سال ۱۳۹۹ به شورا ارائه گردیده است.

گزارش سالانه شورای عالی
جامعه حسابداران رسمی ایران
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸

ب- وضعیت عملیاتی:

- پیگیری مستمر انجام بهینه امور واحد کنترل کیفیت با برگزاری ۳۸ جلسه توسط کارگروه مربوطه و کمیته های فرعی با هدف دستیابی به نتایج مناسب جهت ارزیابی صحیح مؤسسات و به تبع آن اجرای روش های مناسب که منتج به بهبود کیفیت گزارشات صادره و عملکرد مؤسسات گردد (از طریق شاخص های تعیین شده شامل رتبه، امتیاز وضعیت و کیفیت مؤسسات و آراء هیأت های انتظامی) صورت گرفته است.

۷-۵) اهم اقدامات شورای عالی در ارتباط با فن آوری اطلاعات

شورای عالی هفتم در راستای اهداف خود مبنی بر استفاده هر چه بیشتر از فن آوری اطلاعات و در راستای توسعه و تکمیل برنامه ها و اقدامات قبلی در این زمینه، از طریق ایجاد کمیته فرعی انجام اقداماتی به شرح زیر را پیگیری نموده است :

۱- ادامه همکاری با وزارت صمت در راستای تحقق پنجره واحد تجاری کشور و تبیین نقش حسابرسان در این پروژه از طریق سامانه جام و اتصال و ارتباط مستقیم سامانه جامع تجارت کشور (وزارت صمت) که از دی ماه ۱۳۹۷ شروع شده بود.

۲- استقرار سامانه جامع اطلاعات صورتهای مالی، راه اندازی تدریجی سامانه جدید سحر، یکپارچه سازی سامانه های کنترلی داخل جامعه حسابداران و استقرار سامانه صورتهای مالی براساس صورتهای مالی نمونه استاندارد جدید شماره یک حسابداری در سامانه جام. (که در اردیبهشت ماه ۱۳۹۹ عملیاتی شد).

گزارش سالانه شورای عالی
جامعه حسابداران رسمی ایران
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸

۳- هماهنگی با سازمان امور مالیاتی کشور برای مطابقت هر چه بیشتر اظهارنامه مالیاتی با فرم نمونه جدید صورتهای مالی و ارایه سرویس (ارتباط برخط) اطلاعات قراردادهای حسابرسی به سازمان امور مالیاتی کشور در اسفندماه سال ۱۳۹۸.

۴- ارایه سرویس (ارتباط بر خط) به اداره ثبت بابت الزام شرکت ها به انتخاب بازرس قانونی از بین اعضای جامعه در مرحله ثبت صورتجلسات.

۸-۵) اصلاح ساختار حرفه

اصلاح ساختار حرفه حسابرسی از سال ۱۳۹۵ در وزارت امور اقتصادی و دارایی مطرح بوده است و پیشنهادهایی در زمینه تفکیک فعالیت تدوین استانداردهای حسابداری و حسابرسی از انجام هم زمان عملیات حسابرسی و نیز تشکیل نهاد ناظر مستقل در حرفه حسابرسی مطرح و نظرات جامعه در این زمینه به مراجع مربوط ارایه شده است. در سال ۱۳۹۸ دو جلسه در تاریخ ۱۳۹۸/۷/۱۰ و نیز ۱۳۹۸/۱۰/۲۹ از این بابت در وزارت امور اقتصادی و دارایی برگزارگردید و رئیس شورای عالی و دبیر کل جامعه در این نشستها حضور یافتند. «گزارش توجیهی ضرورت اصلاح ساختار حسابرسی مستقل» و «حسابرسی شرکتهای دولتی» تهیه شده توسط سازمان حسابرسی در جلسه مطرح شد و دیدگاه های جامعه نیز در این زمینه به صورت مکتوب ارایه گردید. شالوده پیشنهاد جامعه بر این بنیان است که ساختار حرفه حسابرسی بخش خصوصی در ایران مطابق کشورهای پیشرفته و حتی بیش از آنها تحت نظارت و اعمال تنبیهات انضباطی قرار دارد گرچه سازمان مستقلی از این بابت ایجاد نشده است، لیکن ساختارها، کارکردها و نظارت های دولت در راستای خواسته و هدف نهاد ناظر مستقل

گزارش سالانه شورای عالی
جامعه حسابداران رسمی ایران
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸

تاکنون بوده است و وجود نارسایی در حرفه حسابرسی بخش خصوصی عمدتاً ناشی از عوامل برون حرفه‌ای و وضعیت خاص اقتصادی می‌باشد که در صورت تحقق هر یک از آنها کارکرد حرفه حسابرسی بهبود خواهد داشت. بنابراین پیشنهاد جامعه همواره ایجاد کمترین تغییرات جهت تامین اهداف مورد نظر طرح و تعامل سازنده با مراجع ذیربط بوده است.

(۶) اهم برنامه‌های در جریان

- ۱- گسترش روزافزون نقش آفرینی جامعه در امور حرفه و تعامل مستمر با کلیه ذینفعان کلیدی حرفه.
- ۲- بازنگری مجموعه ضوابط کنترل کیفیت و معیارهای رتبه‌بندی اعضا.
- ۳- پیگیری حسابرسی مالیاتی و بیمه‌ای.
- ۴- پیگیری انجام حسابرسی واحدهای گزارشگر بخش عمومی.
- ۵- پیگیری الزامی بودن انتخاب مؤسسات حسابرسی به‌عنوان بازرس قانونی در صورتجلسات مجامع شرکت‌های سهامی از طریق مرجع ثبت شرکت‌ها.
- ۶- عملیاتی نمودن ظرفیت‌های مشترک با دیوان محاسبات کشور و سازمان بازرسی کل کشور.

(۷) خلاصه اطلاعات مالی جامعه

صورت‌های مالی و گزارش فعالیت هیأت مدیره برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸ در جلسه مورخ ۱۳۹۹/۰۵/۰۷ شورای عالی بررسی و تصویب شده و جهت اطلاع اعضای محترم از طریق پایگاه اطلاع‌رسانی جامعه تقدیم گردیده است. گزیده‌ای از اطلاعات مالی بشرح جداول زیر می‌باشد:

گزارش سالانه شورای عالی
جامعه حسابداران رسمی ایران
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸

صورت درآمد و هزینه:

تغییرات	۱۳۹۷	۱۳۹۸	شرح	
	درصد	میلیون ریال		میلیون ریال
	۲۴	۱۰۹,۳۹۱	۱۳۵,۹۰۸	درآمد حق عضویت
	۱۳	(۹۶,۱۳۶)	(۱۰۸,۵۱۸)	هزینه‌های فنی، تخصصی، نظارتی و عمومی
	۲۰.۶	۱۳,۲۵۵	۲۷,۳۹۰	ناخالص مازاد درآمد بر هزینه
	۵۹	۱۲,۰۴۹	۱۹,۱۲۸	درآمدهای آموزشی و پژوهشی
	۴۱	(۱۲,۹۴۰)	(۱۸,۲۵۶)	هزینه‌های آموزشی و پژوهشی
		(۸۹۱)	۸۷۲	مازاد(کسری) درآمدها و هزینه‌های آموزشی و پژوهشی
		۱۲,۳۶۴	۲۸,۲۶۲	مازاد درآمد بر هزینه عملیاتی
		۱,۴۱۴	۶۴۷	خالص سایر درآمدها
		- !!	(۵۳)	هزینه مالیات بر درآمد
		۱۳,۷۷۸	۲۸,۸۵۶	خالص مازاد درآمد بر هزینه

خلاصه صورت وضعیت مالی:

تغییرات	۱۳۹۷	۱۳۹۸	شرح
	میلیون ریال	میلیون ریال	
	۹۳,۰۹۴	۱۰۴,۴۳۸	جمع دارایی‌های غیر جاری
	۳۱,۴۲۶	۳۹,۷۲۱	جمع دارایی‌های جاری
	۲,۷۸۵	-	جمع بدهی‌های غیر جاری
	۲۶,۹۲۲	۲۰,۴۸۸	جمع بدهی‌های جاری
	۹۴,۸۱۳	۱۲۳,۶۷۱	مازاد انباشته